

สรุปการประเมินคุณภาพระบบประปาหมู่บ้าน
ตามแบบประเมินคุณภาพระบบประปาหมู่บ้าน ของกรมทรัพยากรน้ำ

ระบบประปาบ้าน.....ลำดวน.....หมู่ที่.....๑.....ตำบล.....ลำดวน.....
อำเภอ.....กระสัง.....จังหวัด.....บุรีรัมย์.....ประเภทระบบประปา.....ฝิวดิน.....
อัตราการผลิต.....๑๐.....ลบ.ม./ชม. จำนวนประชากร.....๕๑๘.....ครัวเรือน จำนวน.....๒,๐๘๗.....คน

มาตรฐานคุณภาพระบบประปาหมู่บ้านแห่งนี้ อยู่ในระดับ.....พอใช้.....โดยที่องค์ประกอบของระบบประปา
ในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

๑. ด้านแหล่งน้ำดิบ ได้คะแนน ๓.๖๐ คิดเป็น ๗๒ % อยู่ในระดับ พอใช้
เนื่องจาก

ลำดับ	กรณีปัญหาที่พบ	คำแนะนำ
๑	ในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา มีสถิติการขาดแคลนน้ำดิบ ๑ ปี ในช่วงเดือน เม.ย. - พ.ค.	เห็นควรจะต้องมีการพิจารณาเตรียมหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อใช้ใน ช่วงที่ขาดแคลน

๒. ด้านระบบประปา ได้คะแนน ๔.๐๗ คิดเป็น ๘๑ % อยู่ในระดับ ดี
เนื่องจาก

ลำดับ	กรณีปัญหาที่พบ	คำแนะนำ
๑	ผลิตน้ำประปามากกว่า ๑๔ ชม./วัน	ไม่ควรผลิตน้ำประปามากกว่า ๑๔ ชม./วัน เพื่อยืดอายุการใช้งานระบบผลิตน้ำประปา
๒	ไม่มีเครื่องวิเคราะห์คลอรีนหลงเหลือ	เห็นควรต้องจัดหาเพิ่มเติมเพื่อการปรับปรุงคุณภาพน้ำให้เป็นไปตามมาตรฐาน
๓	ไม่มีเครื่องมือตรวจวัดความเป็นกรด-ด่างในน้ำ (pH)	

๓. ด้านการควบคุมการผลิตและการบำรุงรักษา ได้คะแนน ๓.๒๒ คิดเป็น ๖๔ % อยู่ในระดับ พอใช้
เนื่องจาก

ลำดับ	กรณีปัญหาที่พบ	คำแนะนำ
๑	ไม่มีการอบรมตามหลักสูตรของส่วนราชการ/สถาบันการศึกษาของรัฐ/เอกชน ที่ได้มาตรฐาน	เห็นควรที่จะต้องเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร การควบคุมการผลิตระบบประปา จากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้มาตรฐาน
๒	ไม่มีการตรวจสอบการเติมสารละลายปูนขาว	หากไม่มีการดำเนินการ ควรที่จะดำเนินการก่อนการผลิต
๓	ไม่เคยบันทึกชั่วโมงการทำงานของเครื่องสูบน้ำ	จะต้องมีการจดบันทึกระยะเวลาการทำงานของเครื่องสูบน้ำในแต่ละวันเพื่อทราบอัตราการผลิตน้ำในแต่ละวัน และเพื่อเป็นข้อมูลในการบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำ

๔	ล้างทำความสะอาดถังน้ำใส มากกว่า ๑ ปี/ครั้ง	จะต้องทำการล้างทำความสะอาด อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง อย่างถูกวิธี
๕	ล้างทำความสะอาดห้องสูง มากกว่า ๑ ปี/ครั้ง	จะต้องทำการการตรวจสอบสภาพห้องสูง และล้างทำความสะอาด อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง อย่างถูกวิธี
๖	ไม่ใช่เครื่องวิเคราะห์คลอรีน หลงเหลือ	จะต้องมีการตรวจวิเคราะห์หาค่าคลอรีนหลงเหลือในน้ำประปา โดย ตรวจวัดจากตัวอย่างน้ำที่เก็บจากปลายท่อน้ำที่ไกลสุด เพื่อหาค่า คลอรีนที่หลงเหลือในเส้นท่อ หากไม่มีเครื่องฯ จะต้องจัดหาเพื่อ ดำเนินการตรวจวิเคราะห์

๔. ด้านปริมาณ แรงดัน และคุณภาพน้ำประปา ได้คะแนน ๒.๔๔ คิดเป็น ๔๙ % อยู่ในระดับ ปรับปรุง
เนื่องจาก

ลำดับ	กรณีปัญหาที่พบ	คำแนะนำ
๑	ไม่เคยส่งตัวอย่างน้ำประปาที่ ผลิตได้ไปวิเคราะห์	หากไม่เคยมีการส่งตัวอย่างน้ำเพื่อวิเคราะห์คุณภาพน้ำใน ห้องปฏิบัติการ ควรมีการดำเนินการเพื่อให้ทราบผลคุณภาพน้ำ และ ปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ ควรมีการส่งตัวอย่างน้ำเพื่อวิเคราะห์ คุณภาพน้ำในห้องปฏิบัติการ อย่างน้อย ๓ ปีต่อครั้ง และคุณภาพน้ำ จะต้องผ่านเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ของกรมอนามัย หาก วิเคราะห์แล้วไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จะต้องพิจารณาว่าพารามิเตอร์ ใด ที่เกินเกณฑ์ฯ จะต้องดำเนินการปรับปรุงระบบประปาเพื่อแก้ไข ปัญหา
๒	ไม่มีการตรวจวัดปริมาณคลอรีน หลงเหลือ	จะต้องมีการวิเคราะห์คุณภาพน้ำเบื้องต้น ด้วยการใช้เครื่องวัด ปริมาณคลอรีนหลงเหลือที่ปลายท่อน้ำที่ไกลที่สุด เพื่อให้ทราบว่า มีการจ่ายสารละลายคลอรีนได้ถูกต้อง ซึ่งจะต้องมีสารละลายคลอรีน หลงเหลือ ในช่วง ๐.๒ - ๐.๕ มก./ล. เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่อาจปะปนมา กับน้ำ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ จากสำนักวิจัย พัฒนา และอุทกวิทยา พบว่า คุณภาพน้ำไม่ผ่านเกณฑ์
คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจากตรวจพบ ความขุ่น เหล็ก โคลิฟอร์มแบคทีเรีย
และอีโคไล เกินเกณฑ์มาตรฐานฯ เนื่องจากไม่มีระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำที่ได้มาตรฐาน และอาจมีการเติม
สารละลายคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อโรคในน้ำประปาในปริมาณที่ไม่เหมาะสม หรือไม่สม่ำเสมอ

๕. ด้านการบริหารกิจการระบบประปา ได้คะแนน ๒.๔๔ คิดเป็น ๔๙ % อยู่ในระดับ ปรับปรุง
เนื่องจาก

ลำดับ	กรณีปัญหาที่พบ	คำแนะนำ
๑	ผู้บริหารกิจการประปาไม่ผ่าน การอบรมการบริหารกิจการ ประปาหมู่บ้าน ตามหลักสูตร ของส่วนราชการ/สถาบัน การศึกษาของรัฐ/เอกชนที่ได้ มาตรฐาน	ผู้บริหารกิจการประปาหมู่บ้านควรที่จะเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการ บริหารกิจการประปาหมู่บ้าน

ในภาพรวมระบบประปาแห่งนี้มีคุณภาพอยู่ในระดับ พอใช้

สรุปได้ว่า ระบบประปาแห่งนี้

๑. มีแหล่งน้ำดิบที่เพียงพอในการผลิตน้ำประปาได้ตลอดทั้งปี มีคุณภาพน้ำดิบที่สามารถปรับปรุงคุณภาพได้
๒. มีระบบผลิตน้ำที่มีองค์ประกอบครบถ้วน สมบูรณ์ แต่อาจมีสภาพที่มีการชำรุด รั่วซึมบ้างเล็กน้อย แต่ไม่มีปัญหาในการใช้งาน แต่ยังคงขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตรวจสอบคุณภาพน้ำเบื้องต้น
๓. มีผู้ควบคุมการผลิตและผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ แต่อาจจะยังไม่ได้รับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง
๔. มีการควบคุมการผลิตน้ำประปา และการดูแล และบำรุงรักษาระบบประปาตามสภาพการใช้งาน แต่ยังไม่สม่ำเสมอ
๕. ปริมาณน้ำที่ผลิตได้ เพียงพอกับความต้องการ และคุณภาพน้ำอยู่ในระดับปรับปรุง เนื่องจากยังไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาที่ได้ พ.ศ.๒๕๖๓ ของกรมอนามัย

หมายเหตุ

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในเอกสารข้อเสนอแนะหลังการประเมินคุณภาพระบบประปาหมู่บ้าน